

یادداشت

پوستین وارونه رسانه‌ای

فرشید موسوی

● در فرهنگ و ادبیات فارسی ضرب‌المثلی به نظم هست می‌گوید: «جز راست نباید گفت/ هر راست نشاید گفت». این مثل ایرانی که مانند دیگر امثال و حکم در زبان نغز فارسی، ریشه در راست‌اندیشی و راست‌کرداری نهفته در فرهنگ ایران‌زمین دارد و درعین‌حال بر کیاست و سیاست در سخنوری تأکید دارد، ظاهراً در خبرگزاری انگلیسی‌زبان رویترز، به طور وارونه ترجمه و فهم شده است! چراکه آنچه از این خبرگزاری به‌ظاهر معتبر بین‌المللی، دست‌کم درباره ایران و ایرانی نشر می‌یابد، جز دروغ و جعلی واقعیت نیست. شاید هم فرهنگ انگلیسی‌مبتنی بر شکاکیت و پنهان‌کاری و ابهام‌آفرینی، در میان مسئولان و سردبیران و دست‌اندرکاران این رسانه انگلیسی‌زبان به عاریت گرفته شده است که این چنین سعی بلیغ در تحریف و جعل واقعیت می‌کنند.

با کمال تأسف، خبرگزاری رویترز دیرزمانی است که در جنگ نابرابر و موازنه ناموازن رسانه‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران، جانب اعتدال و صداقت را رها کرده و پوستین‌وارونه پوشیده و اعتبار رسانه‌ای خود را در پای مطامع سفارش‌دهندگانش قربانی کرده است. این رسانه بین‌المللی، هنوز در حال و هوای انحصار رسانه‌ای قرن نوزدهمی و دوران پرشکوهِ عظمت امپراتوری سیر می‌کند و فراموش کرده که امروز به مدد رسانه‌های تعاملی و فضای مجازی و رسانه‌های فراوان و انتقال یک تریابت اطلاعات و اخبار در دقیقه، به‌سادگی و در کسری از زمان می‌توان اخبار راست و دروغ را از هم تشخیص داد و صحت‌وسقم اخبار منتشرشده را بررسی کرد.

خبرگزاری رویترز که به گفته وزیر امور خارجه کشورمان، روزانه به ده‌ها مورد جعل خبر ضد ایران مبادرت می‌کند، باید بداند که اعتبار رسانه‌ای خود را در میان مسئولان و افکار عمومی مردم ایران از دست داده است. به‌هرحال رویترز خود خوب می‌داند که در دنیای هزاررنگ رسانه و در عصر رسانه‌های اجتماعی و فضای مجازی، کسب و حفظ اعتبار رسانه‌ای به صداقت و اخلاق حرفه‌ای نیاز دارد؛ چیزی که در میان اخبار و تحلیل‌ها و تفسیرهای این رسانه، دست‌کم درباره موضوعات و اخبار مربوط و مرتبط با ایران، به چشم نمی‌خورد.

اصحاب رسانه و سیاسيون نیک می‌دانند که در زمان جنگ جهانی دوم، مفهومی به نام جنگ تبلیغاتی رواج یافت و با نام گوبلز، وزیر تبلیغات آلمان نازی، گره خورد که هدفش تحریف اخبار جنگ با هدف شکل‌دهی و دست‌کاری در افکار عمومی کشورهای هدف بود. این شیوه مزورانه، اگر هم در آن زمان و در بجهوج جنگ توجیه‌پذیر باشد، حتماً و حکماً در قرن بیست‌ویکم و هنگامه صلح کارگشا نیست. امروزه صحبت از دیپلماسی عمومی و دیپلماسی رسانه‌ای و فرهنگی در میان است و بر تأثیر مثبت و ایجاد جذابیت و جاذبه به جای دافعه تأکید می‌کند. خبرگزاری رویترز بهتر است خود را از افکار پوسیده و تاریخ‌گدشته گوبلزی رها کرده و به فکر تأثیر مثبت و سازنده بر افکار عمومی از طریق صداقت‌ورزی و ایجاد اعتماد باشد.

خبر

سخنگوی جنبش فتح:

ایران هیچ خدمتی به ملت فلسطین نکرد

● ایستا: سخنگوی جنبش فتح فلسطین درباره حمایت مالی ایران از فلسطین، گفت: ایران حتی یک ریال هم به ملت فلسطین کمک نکرد، به نوشته روزنامه الدستور، اسامه القواسمی، سخنگوی جنبش فتح فلسطین که ریاست آن را محمود عباس بر عهده دارد، درباره حمایت مالی ایران از فلسطین گفت: آیا ایرانیان گمان می‌کنند دولت قبلی یا دولت کنونی تا امروز حتی یک ریال به ملت فلسطین کمک کرده است؟ این کاملاً نادرست است. او افزود: بسیار شرم‌آور است که برخی گمان می‌کنند دلیل بحران اقتصادی ایران حمایت آن از ملت فلسطین است. با وجود اینکه جنبش فتح و سازمان آزادیبخش فلسطین در سال‌ ۱۹۷۹ از انقلاب اسلامی ایران حمایت کردند و تاکنون هیچ اظهارنظری علیه آنان نداشتیم و هیچ دخالتی در امور داخلی آنان نکردیم، اما ایران هیچ خدمتی به ملت فلسطین نکرد. ما تاکنون هیچ دیدیم و نشنیدیم که ایران در ساخت مدرسه، دانشگاه، بیمارستان یا پروژه دیگری در فلسطین مشارکت داشته است و اگر برخی از ایرانی‌ها گمان می‌کنند حمایت از یک حزب به معنای حمایت از تمام ملت فلسطین است، سخت در اشتباه‌اند و ایران با حمایتش از جنبش حماس از تمام فلسطین حمایت نکرده است. سخنگوی فتح در پایان ضمن احترام و تقدیر از مردم ایران، گفت: این شعارهای گمراه‌مدای مردم ایران نیستند؛ زیرا مردم ایران ذاتاً حامی حقوق ملت فلسطین هستند.

politics@sharghdaily.ir

سیاست

فرستادگان ویژه در آمریکای لاتین ریزی‌ن کردند

آغاز سفر اروپایی رئیس‌جمهوری

ع.رئیس‌جمهوری

کشورهای مختلف درباره برجام را تسلیم کردند. همچنین روحانی بعد از خروج آمریکا از برجام، در قالب نامه‌ای در رئیس‌جمهوری فرانسه، صدراعظم آلمان و نخست‌وزیر انگلیس دیدگاه‌های خود نسبت به برجام و مطالبات کشور را توضیح داد. همچنین وزیر امور خارجه به همتایان خود نامه‌هایی در این زمینه نوشت.

برخی کشورها در این بین از اهمیت بیشتری برخوردار بودند؛ آن‌چنان‌که رئیس‌جمهوری فرانسه و ویژه‌ای به آنها فرستاد. روزهای گذشته دو نماینده رئیس‌جمهوری ایران در آمریکای لاتین مشغول رایزنی و تلاش برای احیای رابطه در دوران بعد از برجام هستند. در شرایطی‌که اروپا نتواند همکاری اقتصادی با ایران را ادامه دهد، آمریکای لاتین شریک اقتصادی جایگزین ایران خواهد بود یا به موازات اروپا، همکاری با کشورهای آمریکای لاتین هم ادامه پیدا می‌کند.

ملاقات در شیلی و ونزوئلا

روز گذشته غلامرضا انصاری، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه، به‌عنوان فرستاده ویژه رئیس‌جمهور با روبرتو آمیونرو، وزیر امور خارجه شیلی دیدار و پیام شفاهی حسن روحانی را به رئیس‌جمهور شیلی ابلاغ کرد. مرتضی سردمی، قائم‌مقام وزیر امور خارجه نیز با رئیس‌جمهور و رئیس‌مجلس ونزوئلا دیدار کرد و درباره روابط دوجانبه و مهم‌ترین مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو و تبادل نظر کرد.

از حاکمیت و تمامیت خود در قبال تحریم‌های آمریکا و غرب حمایت می‌کنیم.

آرناسا نیز ضمن تقبیح سیاست‌های یک‌جانبه‌گرایانه دولت آمریکا، خروج این کشور از برجام را همانند سایر اقدامات این کشور در گذشته، نشانی از اهمیت‌ندادن آمریکا به پیمان‌ها و توافق‌نامه‌هایی‌خوانه که خود، آنها را امضا کرده و پذیرفته است. وی ضمن تمجید از نقش کشورمان در امر مبارزه با تروریسم، بر جایگاه استراتژیک ایران در برقراری ثبات در منطقه خاورمیانه تأکید کرد.

در این دیدار طرفین همچنین درخصوص راه‌های گسترش و تقویت روابط دوجانبه در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، تجاری و فرهنگی گفت‌وگو کردند.

سفر به سرزمین فوتبال

برزیل هم مقصد یکی دیگر از این سفرها بود که انصاری معاون دیپلماسی وزیر خارجه انجام داد. غلامرضا انصاری معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه به‌عنوان فرستاده ویژه رئیس‌جمهور با وزیر امور خارجه برزیل دیدار کرد و پیام شفاهی حسن روحانی خطاب به میشل تمر رئیس‌جمهور برزیل درخصوص برجام پس از خروج آمریکا را ابلاغ کرد.

مرتضی سردمی قائم‌مقام وزیر خارجه ایران نیز این هفته به کشورهای آمریکای لاتین سفر کرد و در سفری به بولیوی پیام روحانی را تسلیم مورالس رئیس‌جمهور بولیوی کرد.

هفته گذشته نیز کمال خرازی به‌عنوان فرستاده رئیس‌جمهوری در کشورهای اروپایی رایزنی کرد. به گزارش سایت نامه‌نیوز «سیدکمال خرازی که در اردیبهشت ماه در فرانسه بود، هفته گذشته با وزیر امور خارجه واتیکان ملاقات و درخصوص تحولات دوجانبه، موضوع برجام و مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی بحث و تبادل نظر کرد. خرازی به اسپانیا نیز سفر کرد و با وزیر امور خارجه این کشور ملاقات و رایزنی کرد.

هفته گذشته علی‌اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی نیز در نروژ به سر می‌برده و علاوه بر سخترانی در یک مؤسسه مطالعاتی، در مورد شرایط بازگشت ایران در صورت خروج از برجام توضیح داد. عباس عراقچی معاون وزیر امور خارجه نیز به مسکو سفر کرد و در ملاقات با همتای روس خود در مورد شرایط فعلی برجام مذاکره کرد.

تلقی واعظی از ارتباط گروه‌های مختلف با روحانی

در نهاد ریاست‌جمهوری همه‌چیز خوب است

اعتراض به تیم اقتصادی و مشاوران رئیس‌جمهوری

چند وقت پیش بود که عبدالله رمضان‌زاده از اینکه روحانی از کسی مشورت نمی‌پذیرد انتقاد کرده و در پست اینستاگرامی خود نوشته است: «چه باید کرد؟ روحانی درهای ملتهب‌ها را به روی خود بسته است». او همچنین در روزهای ملتهب بازار سکه و ارز هم در حساب توئیتر خود نوشته بود: «آقای روحانی، تیم اقتصادی و مشاورین شما درک درستی از شرایط بازار و کشور ندارند. آن رئیس‌دفتری هم که برنامه بازدید شما از توجار را تنظیم می‌کند، از آن بدتر. فکری بکنید».

اشاره رمضان‌زاده به انتشار تصویر حضور رئیس‌جمهور در کنار محمود واعظی و سیدحسن قاضی‌زاده‌هاشمی، وزیر بهداشت در منطقه تفریحی توجال تهران بود؛ تصویری که سایت تله‌کابین توجال منتشر کرد و همین موضوع باعث شد تا موجی از اعتراض‌ها دامن روحانی و واعظی را بگیرد. انتقاد کاربران به این بود که در آشفته‌بازار اقتصادی، روحانی چرا به منطقه تفریحی رفته است.

واعظی اما در توجیه آنچه روی داده، نوشت: «ما روز جمعه شش صبح کوه رفیقیم؛ این اولین بار هم نیست و وقت‌هایی روز جمعه به کوه می‌رویم؛ چرا باید انتقاد شود؟ آیا اینکه کسی شش صبح که بقیه در منزل خواب هستند به کوه برود، اشکال دارد؟». حسام‌الدین آشنا، مشاور روحانی، هم این اقدام رئیس‌جمهوری را در راستای عوام‌فریب‌بودن او ارزیابی کرده بود.

باین‌حال دامنه اعتراضات به این ختم نشد. علی شکوری‌راد، دبیرکل حزب اتحاد ملت، هم چندی پیش در اعتراض به رویه دسترسی محدود به رئیس‌جمهوری و قدرت‌گرفتن حزب اعتدال و توسعه گفته بود: «من در سال ۹۲ یکی از فعالان سیاسی حامی روحانی بودم. تا زمانی که ما از روحانی حمایت کردیم، اقرار می‌کنم خبر نداشتیم‌که او عضو حزب اعتدال و توسعه است. حزب اعتدال و توسعه را هم نمی‌شناختم. پس از اینکه روحانی به‌عنوان رئیس‌جمهور انتخاب شد، دیدیم که تزیی هم به او وصل است. این حزب خود را پیروز انتخابات هم می‌نامد و انتخابات را به نفع خودش مصادره کرد. حزب اعتدال و توسعه نبود که رئیس‌جمهور را معرفی کرد تا جامعه به او رای داده باشد؛ بلکه فرایندهای خارج از حزبی منجر به انتخاب روحانی شد».

دیدارهای مخفی

باین‌حال محمود واعظی که به‌تازگی از قم و نزد مراجع بازگشته،

نگاه

بازی روس‌ها در زمین خاورمیانه

احسان شمس ـ مدرس دانشگاه

● پس از آنکه روس‌ها از گردنه بحران شبه‌جزیره کریمه و فشارهای باراک اوباما به سلامت عبور کردند، چندی است در قامت یکی از بازیگران فرامنطقه‌ای خاورمیانه قدرت‌نمایی می‌کنند. دولت ترامپ و تغییر سیاست کلی ایالات متحده نسبت به خاورمیانه، این اطمینان را به روس‌ها داد که دیگر مسئله اصلی آنان در مواجهه با ایالات متحده، شرق اوکراین نیست. از طرف دیگر رفتار ایالات متحده در برابر متحدان اروپایی‌اش و تنهاگذاشتن آنها در بسیاری از موارد، سبب فراموش‌شدن این موضوع حتی نزد اروپاییان شده است. روسیه در حال بازگشت به نقش تأثیرگذار خود در معادلات بین‌المللی و حتی قوی‌تر از قبل است. البته هنوز تحریم‌ها به جای خود باقی است و این بازگشت به سرمایه نیاز دارد. از همین جهت است که روس‌ها با خواستاران افزایش تولید نفت هم‌آواز شده و در اوپک به‌عنوان کشوری غیرعضو اثرگذاری می‌کنند. عمده درآمد ارزی روسیه از صادرات نفت و گاز است و افزایش تولید یعنی بهار دلارهای نفتی.

در سوریه نیز هرچند روسیه قانع به ورود شد، اما چندی است که اتحاد پیشین میان روسیه و ایران به چشم نمی‌خورد. به نظر می‌رسد روس‌ها بیشتر نقش نیروهای حایل را میان ایران و سوریه از طرفی و اسرائیل بازی می‌کنند تا بحران سوریه به یک بحران تمام‌عیار منطقه‌ای و خارج از کنترل تبدیل نشود، اما در میانه، روس‌ها حایلی بی‌طرف نیستند و هر روز به جانب اسرائیل متمایل‌تر می‌شوند. روس‌ها از لحاظ تاریخی اصولاً رابطه حسنه‌ای با اسرائیل نداشته‌اند و در بحران فلسطین از اعراب حمایت می‌کردند. امروزه این سیاست در حال عوض‌شدن است. روس‌ها ضمن کنترل ایران و سوریه، در حال پی‌ریزی روابطی دامنه‌دار با اسرائیل هستند. دعوت از نخست‌وزیر اسرائیل در رژه نظامی مسکو برای اولین‌بار تا درخواست از ایران برای خروج از سوریه و سکوت در مقابل تجاوزهای هر روز اسرائیل به آسمان سوریه، همگی در قالب «معامله بزرگ قرن» کوشش قابل ارزیابی است. خبرها حاکی از تلاش پنهانی کوشنر برای ایجاد صلح با بهتر بگوییم پانان قضیه فلسطین است و قطعاً روس‌ها نیز در این روند حضور دارند. به نظر می‌رسد نقش اقتاع سران عرب با خود کوشنر بوده و در این راه نیز موفقیت‌های چشمگیری به دست آورده و اخذ حمایت روس‌ها را خود نتایهاو بر عهده گرفته که به‌شدت در حال فعالیت است. حاصل این فعالیت‌ها فراموشی قضیه اوکراین، کاهش فشار تحریم‌ها بر روسیه و تضمین حضور روسیه در مدیترانه در ازای چشم‌پوشی از فلسطین و حمایت از طرح کوشنر خواهد بود. افزایش فشار بر ایران به‌عنوان قوی‌ترین معتقد به آرمان فلسطین، در همین راستا قابل ارزیابی است. ایالات متحده و اسرائیل در حال نزدیک‌شدن به روسیه برای ایجاد انزوای علیه ایران هستند تا ایران نتواند در روند معامله قرن خللی وارد کند. جان بولتون در روسیه با عالی‌ترین مقامات روسیه دیدار کرده است و البته در این دیدارها مسائلی خوشایند روس‌ها مطرح شده که رئیس‌جمهور یوتین می‌گوید: «این دیدار امیدهایی را به وجود می‌آورد مبنی‌بر اینکه ما می‌توانیم نخستین گام‌ها را در جهت بازسازی روابط میان دو کشور برداریم». رئیس‌جمهور روسیه گفته است سفر بولتون به مسکو امیدهایی را برای احیای کامل روابط میان روسیه و آمریکا به وجود آورده است.

خروج ایالات متحده از برجام، تقاضای روس‌ها از ایران برای خروج از سوریه، آغاز تحریم‌های جدید علیه ایران، نزدیکی اسرائیل به روس‌ها، دعوت ترامپ از روس‌ها برای بازگشت به گروه کشورهای صنعتی، هم‌آوایی روس‌ها و عربستان در اوپک و چندین نکته دیگر همگی نشانه‌هایی از آن است که خاورمیانه آستان حوادثی ناگوار آرمای فلسطین است. دیر یا زود از مفاد معامله قرن کوشنر رونمایی می‌شود و ما نباید از روس‌ها انتظار برادری داشته باشیم. درست است که روس‌ها در بزنگاه‌هایی مانند قضیه یمن، در شورای امنیت به کمک ما آمدند، اما در روابط بین‌الملل اصلی به نام برادری وجود ندارد؛ هر کشوری موظف است حداکثر منافع ملی خود را در عرصه شورای بین‌الملل پیگیری کند و ما و روس‌ها هم از این قاعده مستثنا نیستیم.

خبر

لاریجانی به لبنان می‌رود

● ایلستا: رئیس‌مجلس شورای اسلامی در تابستان سال جاری به لبنان سفر می‌کند. سفارت بیروت در تهران با اعلام این خبر تصریح کرد: علی لاریجانی، رئیس‌مجلس شورای اسلامی، برای تریبیک و تنهیت به همتای خود و مقامات لبنانی در پی برگزاری انتخابات پارلمانی اخیر در این کشور و همچنین تقویت روابط راهبردی دو کشور، به‌ویژه در حوزه اقتصادی و بحث راهکارهای مقابله با پروژه معامله قرن، تابستان سال جاری به لبنان سفر می‌کند.